

Маҳалла

1996 йилдан чиқа бошлаган * 2013 йил 24 апрель. Чоршанба №34 (894) * www.mahallagzt.uz * info@mahallagzt.uz

Ўзбекистон Республикасининг ҚОНУНИ «Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш ҳақида

Қонунчилик палатаси томонидан 2013 йил 15 мартда қабул қилинган
Сенат томонидан 2013 йил 28 мартда маъқулланган

1-модда. Ўзбекистон Республикасининг 1993 йил 2 сентябрда қабул қилинган «Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари тўғрисида»ги 915-ХII-сонли Қонунига (Ўзбекистон Республикасининг 1999 йил 14 апрелда қабул қилинган 758-Ҳ-сонли Қонуни тахририда) (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1999 йил, № 5, 110-модда; 2003 йил, № 9-10, 149-модда; 2004 йил, № 9, 171-модда; 2005 йил, № 1, 18-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2007 йил, № 9, 420-модда; 2008 йил, № 4, 189-модда, № 12, 640-модда; 2010 йил, № 9, 335-модда) ўзгартиш ва қўшимчалар киритилиб, унинг янги тахрири тасдиқланган (илова қилинади).

2-модда. Ўзбекистон Республикаси Вазиirlар Маҳкамаси: ҳукумат қарорларини ушбу Қонунга мувофиқлаштирсин; давлат бошқаруви органлари ушбу Қонунга эид булган ўз норматив-ҳуқуқий ҳужжатларини қайта қўриб чиқишлари ва бекор қилишларини таъминласин.

3-модда. Ушбу Қонун расмий эълон қилинган кундан эътиборан кучга киради.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти **И. КАРИМОВ**

Тошкент шаҳри,
2013 йил 22 апрель
№ УРҚ-350

БОЛАЛАР СПОРТИ

ОЗОД ЮРТНИНГ БАХТЛИ ВА БАРКАМОЛ ФАРЗАНДЛАРИ

Келажагимиз эгалари бўлган ёш авлодни тарбиялашнинг энг муҳим, самарали ва синалган омили ҳисобланган спортнинг ҳаётимизда тутган ўрни, аҳамияти бениҳоя катта.

Муҳтарам Юртбошимиз Ислам Каримов шу йилнинг 15 март кунини Оқсаройда Ўзбекистон Болалар спортини ривожлантириш жамғамаси Ҳомийлик кенгашининг навбатдаги йиғилишида сўзлаган маърузасида: «Тақрор ва тақрор айтишга тўғри келади: болалар ва ёшларнинг спорт билан оммавий равишда шугулланиши уларнинг характери тобора кучли, мард ва жасур бўлиб камол топишига хизмат қилади, қатъият, ҳаёт синновлари ва қийинчиликларини мардона энгиб ўтишга қодир инсонлар этиб тарбиялади. Спорт билан мунтазам шугулланиш фарзандларимизнинг феъл-атвори ва турмуш тарзини ижобий томонга ўзгартиради. Бу сўзларнинг маъноси шунки, бутунги кунда тобора ҳал қилувчи кучга айланиб бораётган, эртага бизнинг ўрнинимизни босадиган ёшларимизга спорт мана шундай ноёб фазилатларни бахш этар экан, биз болаларимизни спорт билан ошно этиш учун, албатта, бор куч ва имкониятларимизни янада кўпроқ ишга солишимиз, бу борада ҳеч нарса аямаслигимиз керак», дея таъкидлаб айтган ҳаётбахш сўзлари барча қатри билиш ҳам бу борада янада ташаббус ва ташкилотчилик курсатиб ишлашга чорламоқда.

Туманимизда «Спортга эътибор — келажаққа эътибор» шiori остида янги йилда амалга оширилмоқда. Бундан уч йил мури бозини ҳам бу борада янада ташаббус ва ташкилотчилик курсатиб ишлашга чорламоқда.

алоқадор мутасадди ташкилотлар томонидан қизгин қўллаб-қувватлангани бутунги кунда туманимиз маҳаллаларида болажонларимизнинг, ёшларимизнинг спорт билан шугулланишлари учун тўқис шарт-шароитлар яратили-

шига олиб келади. Хусусан, ҳар бир маҳаллада спорт майдончасининг бўлиши ҳудуд ёшларининг буш вақтларини мазмунли, фойдали ўтишига муҳим аҳамият касб этмоқда.

> [4]

ЮРТИНГ ОБОД

ДИЛИНГ ОБОД

САМАРҚАНД ВИЛОЯТИ

Давлатимиз раҳбарининг 2009 йил 1 июлда қабул қилинган «2009-2013 йилларда аҳолининг репродуктив саломатлигини мустаҳкамлаш, соғлом бола туғилиши, жисмоний ва маънавий баркамол авлодни вояга етказиш борасидаги ишларни янада кучайтириш ва самарадорлигини ошириш чоралари Дастури тўғрисида»ги қарори аҳолининг тиббий маданиятини юксалтиришда ҳам муҳим дастурамал бўлаётди. «Маҳалла» хайрия жамоат фондининг вилоят бўлими томонидан ташкиллаштирилган тадбирларда тарбиянинг таъсирчанлигига алоҳида эътибор қаратилмоқда. Хусусан, оиласий поликлинкатор ва кишлоқ врачлик пунктларида ўтказилаётган дара сўхбатларида тиббий кўрикнинг аҳамияти, болани кўрак сути билан боқилишнинг афзалликлари, хомилдорлик даврида онанинг турри овқатланиши каби мавзуларда аҳолига кенг қамровли тушунчалар берилмоқда. Ўтказилган тадбирларда 4 минг нафарга яқин оёқнинг иштироки таъминланди. Жорий йилда вилоятдаги 500 минг нафарга яқин туғиш ёшидаги аёл чўқур тиббий кўридан ўтказилди. Илгирларнинг диний маърифат ва маънавий-ахлоқий тарбия масалалари бўйича маслаҳатчиси ва шифокорларнинг ҳар бир оила соҳиблари билан алоҳида сўхбатлашётгани боис, кишиларнинг репродуктив саломатлик борасидаги тушунча ва кўникмалари ортмоқда.

Маҳалла фуқаролар йиғинларида чет элга чиқаётган ва қайтиб келётган фуқароларни қўй этиш дофторлари ташкил этилган бўлиб, қайтганларнинг тиббий кўридан ўтиши маҳалла фаолларининг назоратига олинди. Ҳар бир маҳалла фуқаролар йиғинида «Саломатлик ва маърифат» бурчлари ташкил этилиб, унда аҳолининг тиббий маданиятини ошириши учун зарур буклетлар ва тарқатма материаллар қўйилган.

Озиқ-овқат маҳсулотлари таркибидagi витаминлар ва қўшимча препаратлар хусусида Республика саломатлик ва тиббий статистика институти ходимлари иштирокида февраль-март ойларида маҳаллаларда 2000 га яқин уйрашув-мулоқот ўтказилди. Бу тадбирларда 62 минг нафардан зиёд аҳоли иштирок этди. Вилоят хотин-қизлар кўмитаси, «Оила» илмий-амалий маркази, «Маҳалла» хайрия жамоат фонди, «Камолот» ЁИҲ виллоят кенгаши аъзоларидан ташкил топган ишчи гуруҳи аъзолари жорий йилнинг 3 ойи мобайнида вилоятдаги 293 та маҳаллада аёллар саломатлигини мустаҳкамлаш, никоҳланувчи шохларнинг тиббий кўридан ўтишини таъминлаш, эрта турмуш ва қариндошлар ўртасидаги никоҳнинг олдини олиш ҳамда айрим оилалардаги ажралишнинг туб сабабларини ўрганиш масалалари бўйича дара сўхбатлари ва мулоқотлар уюштирилди. 2012-2013 ўқув йилида вилоятдаги барча касб-ҳунар коллежлари ва академик лицейларда «Ёш оила қурувчилар» мактаби ташкил этилди. Бу мактабларда олиб борилаётган тарбия-ташвиқот ишларининг самарадорлигини ошириш мақсадида ўқув муассасалари ўртасида турли хил тадбирлар ташкил этиш режалаштирилган. Мухтасар айтганда, аҳоли саломатлигини мустаҳкамлаш, миллат генофондини яхшилашдек эзгу ишларда бўлимимиз ҳам фаол иштирок этмоқда.

Фароат ШОКИРОВА,
«Маҳалла» хайрия жамоат фонди Самарқанд вилояти бўлими бошқаруви бош мутахассиси.

«АСРЛАР САДОСИ — 2013»

УЛУФВОР ВА БЕТАКРОР ҚАДРИЯТЛАР МУЖАССАМ

Қадимий Сармишсой дараси шу кунларда янада улғуворлик касб этган. Чунки 4-5 май кунлари бу ерда Фонд форум ҳамда «ЮНЕСКО»нинг юртимиздаги ваколатхонаси ҳамкорлигида «Асрлар садоси» аънаваный маданият фестивали ўтказилди. Бу анжуман ана шу заминда минг йиллар давомида инсоният маданияти учун эзгу ишларни амалга оширган, уларни мерос қолдиришдек бахтга эришган аҳдоқлар хотирасига буюк эҳтиромдир.

Шу кунларда Навоий вилоятида фестиваль шукуҳи ҳукмрон. Аввало, ободончилик катта эътибор қаратилди. Сармишсойга элтувчи йўл кенгайтирилди, янгидан асфальт ётқизилди. Йўлнинг айнақса, Қалқонота худудидан ўтувчи масофасининг икки томонидаги турар-жойлар, ҳовиллар, бинолар қўрқам, чиройли ҳолатга келтирилди. Йўлақлар янгиланди. Йўл бўйларидagi дарахларга ишлов берилди, ниҳоллар ўтказилди. Эзгулик ҳаммиса саваб ишларга кенг йўл очади: чунончи катта қабристон девор билан ўралди.

> [4]

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ МАЖЛИСИ ТЎҒРИСИДА АХБОРОТ

2013 йил 23 апрелда Вазиirlар Маҳкамасининг жорий йил биринчи чорагида республикани ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш яқунларида ҳамда шу йил 18 январда республика Ҳукумати мажлисида Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов томонидан белгилаб берилган 2013 йилги иқтисодий дастурининг энг муҳим йўналишлари ва устувор вазиirlалари амалга оширилишини баҳолашга бағишланган мажлиси бўлиб ўтди.

Мажлисида мамлакатни ривожлантиришнинг белгиланган макроеқтисодий кўрсаткичларига эришишни таъминлаш, энг аввало, иқтисодий тармоқлари ва соҳаларини жадал модернизациялаш ва ривожлантиришнинг қабул қилинган дастурларини аниқ мақсадга йўналтирилган ҳолда амалга ошириш ҳисобида иқтисодийнинг рақобатбардорчилигини ошириш ҳамда уни тарихий ўзгаришларини чуқурлаштириш, шунингдек, аҳоли бандлиги ва фаровонлигини оширишни таъминлаш бўйича амалга оширилаётган чора-тадбирларнинг натижалари ҳар томонлама қўриб чиқилди ва чўқур таҳлил қилинди.

Қайд этиб ўтилдики, жаҳон иқтисодиётида давом этаётган инқирозли ҳолатларга қарамай, иқтисодийнинг модернизациялаш ва унинг рақобатбардорчилигини ошириш дастурининг тизимли ва илҳам амалга оширилиши тўғрисида макроеқтисодий барқарорлиқни ва республика иқтисодиётини устуворлигини барқарор суълатларини сақлаш таъминланмоқда. Жорий йилнинг биринчи чорагида мамлакатнинг янги ички маҳсулотга нисбатан 0,4 фоиз миқдордаги профицит билан ижро этилди. Инфляция даражаси прогноз параметрларидан ошмади.

Ички талабни рағбатлантириш ва ички бозорни рақобатбардор маҳаллий маҳсулотлар билан янада кўпроқ тўлдириш бўйича қўрилаётган чора-тадбирлар натижасида истеъмол товарлари ишлаб чиқариш ҳажми 9,4 фоизга, чакана товар айланмаси 13,1 фоизга ва хизматлар ҳажми

9 фоизга кўпайди. Хизматлар кўрсатиш соҳасининг янги ички маҳсулотдаги улуши ўтган йилдаги 52,1 фоиз ўрнига 52,5 фоизгача ўсди. Маҳаллийлаштирилган маҳсулотлар ишлаб чиқариш ҳажмининг 40,4 фоизга ўстириш таъминланди, импорт ўрнини қоплашнинг ҳисоблаб чиқилган самараси 1,0 миллиард АҚШ долларини ташкил қилди.

Энг аввало, иқтисодий тармоқларини жадал ривожлантиришга ва модернизациялаш қўллаб-қувватлаш кенгайтиришга йўналтирилган фаол инвестиция сиёсатининг амалга оширилиши таъминланди, улаштирилган инвестициялар ҳажмининг 7,2 фоиз, шу жумладан хорижий инвестициялар ҳажмининг 35,5 фоиз ўсишига қўмақлашди, уларнинг қарийб 84 фоизини тўғридан-тўғри хорижий инвестициялар ташкил қилади. 587 та ишлаб чиқариш объекти фойдаланишга топширилди, шунингдек, умумий қиймати 4,3 миллиард АҚШ долларига тенг бўлган 114 та янги инвестиция лойиҳасини амалга ошириш бошланди.

«Обод турмуш йили» Давлат дастури тадбирлари фаол амалга оширилмоқда. Уларни молиялантиришга жорий йилнинг биринчи чорагида барча маънабалар ҳисобидан 1,3 триллион сўм миқдорда маблағлар йўналтирилди.

Вазиirlар Маҳкамаси мажлисида санат тармоқларини модернизациялаш, техник ва технологик жиҳатдан янгилаш, ишлаб чиқаришнинг диверсификациялаш, рақобатбардор маҳсулотларнинг янги турларини улаштириш ҳамда уларни экспортга етказиб бериш ҳажмлари ва турларини кўпайтириш дастурларининг бажарилишини муфассал таҳлил қилишга алоҳида эътибор қаратилади.

Мухокама давомида «Ўзбекнефтгаз» миллий ҳодинг компанияси, «Ўзкимёсанот», «Ўзбекэнерго», «Ўзбекенилсанот» давлат-акциядорлик компаниялари, «Ўзэлтехсанот» уюшмаси ҳамда кишлоқ хўжалиқ машинасозлигининг бир қатор корхоналари раҳбарлари олдига айрим инвестиция лойиҳаларини амалга оширишда ва янги ишлаб чиқариш объектиларини ўз вақтида фойдаланишга топширишда йўл қўйилган қолақликни бартараф этиш юза-

ИСЛОҲОТ САМАРАЛАРИ

МИЛЛИЙ ВА ЗАМОНАВИЙ УЙЛАР — ФАРОВОНЛИК ТИМСОЛИ

Яқинда Тошкент шаҳрида ўтган «Замонавий уй-жой қурилиши — кишлоқ жойларини комплекс ривожлантириш ва қиёфасини ўзгартириш ҳамда аҳоли ҳаётининг сифатини яхшилаш омили» мавзусидаги халқаро анжуман қатнашчилари давлатимизнинг қишлоқ аҳолисини замонавий уй-жойлар билан таъминлашдаги тажрибасига юксак баҳо беришди.

Телевизор орқали хорижий мутахассис ушбуларнинг мамлакатимиздаги бунёдкорлик ишларига берган баҳоларини тинглаб, Президентимиз ташаббуси билан мамлакатимизда «Қишлоқ жойларда уй-жой қурилишини ривожлантириш» Давлат дастури амалга оширилиши дунё ҳавас

қилса арзийдиган уағ иш эканига амин бўласиз.

Дарҳақиқат, давлатимиз томонидан қишлоқ аҳолисига кўрсатилаётган бундай ғамхўрликнинг амалий ифодасини Жиззах вилоятининг олим чўл худудидagi бизнинг маҳалламиз мисолда ҳам кўриш мумкин.

> [4]

> [4]

Ўзбекистон Республикасининг ҚОНУНИ

Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари тўғрисида

(янги тахрири)

1-боб. Умумий қоидалар

1-модда. Ушбу Қонуннинг мақсади

Ушбу Қонуннинг мақсади фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари фаолияти соҳасидаги муносабатларни тартибга солишдан иборат.

2-модда. Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари тўғрисидаги қонун ҳужжатлари

Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари тўғрисидаги қонун ҳужжатлари ушбу Қонун ва бошқа қонун ҳужжатларидан иборатдир.

Қорақалпоғистон Республикасида фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари фаолияти соҳасидаги муносабатлар Қорақалпоғистон Республикасининг қонун ҳужжатлари билан ҳам тартибга солинади.

3-модда. Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариши тушунчаси

Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариши фуқароларнинг маҳаллий аҳамиятта молик масалаларни ўз манфаатларидан, ривожланишининг тарихий хусусиятларидан, шунингдек миллий ва маънавий қадриятлардан, маҳаллий урф-одатлар ва анъаналардан келиб чиққан ҳолда ҳал қилиш борасидаги Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси ва қонунлари билан кафолатланадиган мустақил фаолиятдир.

4-модда. Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш ҳуқуқи

Фуқаролар шаҳарчаларда, қишлоқларда, овуларда, шунингдек шаҳарлардаги, шаҳарчалардаги, қишлоқлардаги ва овулардаги маҳаллаларда ўзини ўзи бошқаришга доир ўз конституциявий ҳуқуқини фуқароларнинг сайлов ҳуқуқлари кафолатларига мувофиқ фуқаролар йиғинлари (фуқаролар вакилларининг йиғилишлари) орқали амалга оширади.

Фуқаролар жинси, irqи, миллати, тили, дини, ижтимоий келиб чиқиши, эътиқоди, шахсий ва ижтимоий давқедан қатъи назар, бевосита ёки уларнинг сайланадиган вакиллари орқали ўзини ўзи бошқаришга тенг ҳуқуқларга эга.

Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқаришга доир ҳуқуқларини чекаш тақиқланади.

Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари фаолиятига давлат органларининг ва улар мансабдор шахсларининг аралашувига йўл қўйилмайди.

5-модда. Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари фаолиятининг асосий принциплари

Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари фаолиятининг асосий принциплари қонунийлик, инсон ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларининг устуворлиги, демократизм, ошкоралик, ижтимоий адолат, маҳаллий аҳамиятта молик масалаларни ҳал этишда мустақиллик, жамоатчилик асосидаги ўзаро ёрдам, ижтимоий шериклик, маҳаллий урф-одатлар ва анъаналарни ҳисобга олишдан иборатдир.

6-модда. Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш ҳудудлари

Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариши Ўзбекистон Республикасининг бутун ҳудудида амалга оширилади. Шаҳарчалар, қишлоқлар, овулар, шунингдек шаҳарлардаги, шаҳарчалардаги, қишлоқлардаги ҳамда овулардаги маҳаллалар фуқаролар ўзини ўзи бошқаришининг ҳудудий бирликларидир (бундан буён матнда тегишли ҳудуд деб юритилади).

Шаҳарчалар, қишлоқлар, овуларни тузиш, бирлаштириш, бўлиш ва тугатиш, шунингдек уларнинг чегараларини белгилаш ва ўзгартириш, уларга ном бериш ва уларнинг номини ўзгартириш қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда амалга оширилади.

Шаҳарлардаги, шаҳарчалардаги, қишлоқлардаги ва овулардаги маҳаллаларни тузиш, бирлаштириш, бўлиш ва тугатиш, шунингдек уларнинг чегараларини белгилаш ва ўзгартириш, уларга ном бериш ҳамда уларнинг номини ўзгартириш фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органларининг илтимосномалари асосида маҳаллий давлат ҳокимияти органлари томонидан Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси белгиланган тартибда амалга оширилади.

7-модда. Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари фаолиятини давлат томонидан қўллаб-қувватлаш

Давлат органлари фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари фаолиятини амалга ошириши учун зарур шароит яратади, қонун ҳужжатлари билан берилган ваколатларни амалга оширишда уларга кумаклашади.

8-модда. Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари

Шаҳарчалар, қишлоқлар ва овулар, шунингдек шаҳарлардаги, шаҳарчалардаги, қишлоқлардаги ҳамда овулардаги маҳаллалар фуқаролар йиғинлари (бундан буён матнда фуқаролар йиғини деб юритилади) фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларидир.

Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш орган-

лари давлат ҳокимияти органлари тизимига кирмайди ва қонун ҳужжатлари билан берилган ўз ваколатларини тегишли ҳудуд доирасида амалга оширади.

Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари юридик шахс ҳуқуқларидан фойдаланади, белгиланган намунадаги муҳрга эга бўлади ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланган тартибда маҳаллий давлат ҳокимияти органларида ҳисобга олинishi керак.

9-модда. Фуқаролар йиғини

Фуқаролар йиғини аҳоли манфаатларини ифодалайди ва унинг номидан тегишли ҳудуд доирасида амал қиладиган қарорлар қабул қилади.

Фуқаролар йиғинида ўн саккиз ёшга тулган ва тегишли ҳудудда доимий яшашётган шахслар қатнашади.

Фуқаролар йиғини органлари қуйидагилардир: фуқаролар йиғини кенгаши; фуқаролар йиғини фаолиятининг асосий йўналишлари бўйича комиссиялар; тафтиш комиссияси.

10-модда. Фуқаролар йиғини тўғрисидаги низом

Фуқаролар йиғини ўзи тасдиқлаган низом асосида фаолият юритади. Фуқаролар йиғини тўғрисидаги низомда қуйидаги маълумотлар бўлиши керак:

фуқаролар йиғинининг номи; фуқаролар йиғинининг ҳудуди; фуқаролар йиғини ва унинг органлари ваколатлари;

фуқаролар йиғинини (фуқаролар вакилларининг йиғилишини) қақриш тартиби; фуқаролар йиғини кенгашини тузиш тартиби; фуқаролар йиғини раисини (оқсоқолини) ва унинг маслаҳатчиларини сайлаш, шунингдек фуқаролар йиғини органларининг бошқа мансабдор шахсларини сайлаш, тасдиқлаш ва тайинлаш тартиби;

фуқаролар йиғини фаолиятининг асосий йўналишлари бўйича комиссияларни тузиш, қайта ташкил этиш ҳамда уларнинг фаолиятини тугатиш тартиби;

фуқаролар йиғини тафтиш комиссиясини тузиш ва унинг фаолиятини тугатиш тартиби; фуқаролар йиғини раисининг (оқсоқолининг) ва унинг маслаҳатчиларининг ваколатлари;

фуқаролар йиғини масъул котибининг, «Маҳалла посбони» жамоатчилик тузилмаси раҳбарининг, фуқаролар йиғинининг диний маърифат ва маънавий-ахлоқий тарбия масалалари бўйича маслаҳатчисининг ваколатлари; фуқаролар йиғини фаолиятининг иқтисодий асоси;

фуқаролар йиғинини қайта ташкил этиш ва унинг фаолиятини тугатиш тартиби.

Фуқаролар йиғини тўғрисидаги низомда қонун ҳужжатларига зид бўлмаган бошқа маълумотлар ҳам бўлиши мумкин.

Фуқаролар йиғини тўғрисидаги намунавий низом Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан тасдиқланади.

2-боб. Фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органларининг ваколатлари

11-модда. Шаҳарча, қишлоқ, овул ва шаҳардаги маҳалла фуқаролар йиғинининг ваколатлари

Шаҳарча, қишлоқ, овул ва шаҳардаги маҳалла фуқаролар йиғини:

фуқаролар йиғини раисини (оқсоқолини) ва унинг маслаҳатчиларини, фуқаролар йиғини фаолиятининг асосий йўналишлари бўйича комиссияларнинг ҳамда тафтиш комиссиясининг раисларини ва аъзоларини сайлайди;

фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) маслаҳатчиларининг ва фуқаролар йиғини кенгаши девонининг миқдор таркибини белгилайди, фуқаролар йиғини раисининг (оқсоқолининг) тақдимига кура фуқаролар йиғинининг масъул котибини тасдиқлайди;

фуқаролар йиғини кенгаши ва фуқаролар йиғини фаолиятининг асосий йўналишлари бўйича комиссиялар фаолиятининг асосий йўналишларини белгилайди;

фуқаролар йиғинининг фаолият дастурини ва харажатлар сметасини, ҳудудни комплекс ривожлантиришини таъминлашга, тегишли ҳудуд доирасида ободонлаштиришга, кўкаламзорлаштиришга ва санитария ҳолатини яхшилашга қаратилган тадбирлар режаларини тасдиқлайди;

аҳолининг ижтимоий ночор қатламларини қўллаб-қувватлаш бўйича чора-тадбирларни амалга оширади, ушбу мақсадда марказлаштирилган тарзда ажратиладиган давлат маблағларидан қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда мақсадли ва самарали фойдаланилишини таъминлайди; ҳар чоракда фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) ва унинг маслаҳатчилари, фуқаролар йиғини фаолиятининг асосий йўналишлари бўйича комиссиялари ҳамда тафтиш комиссияси раислари, «Маҳалла посбони» жамоатчилик тузилмаси раҳбари, фуқаролар йиғинининг диний маърифат ва маънавий-ахлоқий тарбия масалалари бўйича маслаҳатчисининг ҳисоботларини эшитидаи;

тегишли ҳудудда қонунлар ва бошқа қонун ҳужжатларининг ижро этилиши, шу жумладан тадбиркорлик фаолияти субъектларининг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларига риоя этилиш, коммунал хизмат кўрсатиш ташкилотлари томонидан коммунал хизматлар кўрсатиш сифати, иморатлар қуриш ҳамда ҳовилалар ва уйлар

атрофидаги ҳудудларни сақлаш қоидаларига риоя этилиши, ерлардан фойдаланиш ва уларни муҳофаза этиш устидан жамоатчилик назоратини амалга оширади;

Ўзбекистон Республикаси Президенти сайлови бўйича, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Қонунчилик палатасига, халқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар Кенгашларига сайлов бўйича участка сайлов комиссияларининг аъзолигига номзодларни тегишли округ сайлов комиссияларига, шунингдек референдум ўтказиш бўйича участка комиссияларининг аъзолигига номзодларни референдум ўтказиш бўйича тегишли округ комиссияларига тақдим этади;

халқ депутатлари туман, шаҳар Кенгаши депутаталигига номзод кўрсатиш тўғрисида қарор қабул қилади;

уйлар ва бошқа маросимларни ўтказиш юзасидан тавсиялар беради;

ҳар чоракда Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар, Тошкент шаҳар, туманлар ва шаҳарлар ижро этувчи ҳокимият органлари раҳбарларининг фуқаролар йиғинлари фаолияти соҳасига кирувчи масалалар юзасидан ҳисоботларини эшитида. Фуқаролар йиғинларининг ҳисоботлар тўғрисидаги баённомалари тегишлинча Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликларига юборилади, улар бу баённомаларнинг ҳисобини юритади, фуқаролар йиғинларининг мурожаатлари қуриб чиқилиши устидан назоратни амалга оширади;

атроф муҳитни муҳофаза қилиш, ҳудуднинг санитария ҳолати, уни ободонлаштириш ҳамда кўкаламзорлаштириш масалалари юзасидан ўз ваколати доирасида тегишли ҳудудда жойлашган корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар раҳбарларининг ҳисоботларини эшитидаи ҳамда уларнинг натижалари бўйича қарорлар қабул қилади;

ўз маблағларини шаклантиради, фуқаролар йиғини мол-мулкига эгалик қилади, ундан фойдаланади ва уни тасарруф этади, молвийий маблағларнинг сарфланиши устидан назоратни ташкил этади;

қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда тегишли ҳудудда тадбиркорлик фаолияти субъектларини, шу жумладан сартарошхоналар, пойабзал таъмирлаш ва тикшиш бўйича устахоналар, халқ хўнарамчилиги цехларини ва аҳолига маъийий хизмат кўрсатувчи бошқа ташкилотларни ташкил этади, қайта ташкил этади ва тугатади (уларнинг фаолиятини тугатади);

ижтимоий инфратузилмани ривожлантириш, тегишли ҳудудни ободонлаштириш, кўкаламзорлаштириш ва санитария жиҳатдан тозалаш, кам таъминланган оилаларга уларнинг уйлари ва кватираларини таъмирлашда, шунингдек коммунал хизматлари ҳақини тулашда ёрдам кўрсатиш учун ихтиёрийлик асосида жимсоний шахслардан маблағ йиғиш, юридик шахсларнинг маблағларидан шартнома асосида фойдаланиш тўғрисида қарорлар қабул қилади;

гузарлар барпо этиш масалаларини қуриб чиқади;

маъмурий-ҳудудий бирликлар, маҳаллаларнинг чегараларини ўзгартириш, маҳаллалар, кўчалар, майдонлар ва бошқа объектларга ном бериш ва уларнинг номини ўзгартириш ҳақида тегишли туманлар, шаҳарлар давлат органларига илтимосномалар киритади;

ер участкаларини бериш (реализация қилиш) масалаларини қуриб чиқиш туман, шаҳар комиссиясига ўз вақилини юборади; ҳар бир деҳқон хўжалигини хўжалик китобига киритиб, унда деҳқон хўжалигининг таркиби тўғрисидаги, хўжалик бошлиғи ёки унинг вазифасини бажарувчи шахс ҳақидаги, шунингдек деҳқон хўжалигининг ташкилий-ҳуқуқий шакли (юрidik шахс ташкил этган ёки ташкил этмаган ҳолда) тўғрисидаги маълумотларни қайд этиб қўяди;

коммунал тўловлар ундирилишини таъминлаш, иссиқлик ва электр энергиясидан, иссиқ ва совуқ сувдан тежамли фойдаланиш бўйича тадбирлар ўтказишда, тегишли ҳудудни ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш, уйлар ва ҳовилаларни намунали сақлашга доир ишларни ихтиёрийлик асосида ташкил этишда шартнома асосида кумаклашади;

давлат ва хўжалик бошқаруви органлари, банклар, нодавлат нотижорат ташкилотлар ва бошқа ташкилотлар билан биргаликда кам таъминланган оилалардан бўлган ёшларга, шу жумладан уларга никоҳ тузишда ва тўй тадбирларини ўтказишда қўшимча моддий ёрдам кўрсатади;

тегишли ҳудуд доирасида жойлашган (яшаётган) тадбиркорлик фаолияти субъектлари, шу жумладан оилавий тадбиркорлик субъектлари томонидан кредитлар олинishiда белгиланган тартибда қафил бўлади.

Шаҳарча, қишлоқ, овул ва шаҳардаги маҳалла фуқаролар йиғини қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа ваколатларни ҳам амалга ошириши мумкин. Шаҳардаги маҳалла, шунингдек таркибида маҳаллалар тузилмаган шаҳарча, қишлоқ ва овул фуқаролар йиғини ушбу моддада назарда тутилган ваколатлардан ташқари, фуқаролар йиғини ҳудуди бўйича назарда тутилган харажатлардан келиб чиққан ҳолда кам таъминланган оилаларга моддий ёрдам кўрсатиш ва вояга етмаган болалари бўлган муҳтож оилаларга, икки ёшга тулмаган болалари бор ишламайдиган оналарга, шунингдек бюджет ташкилотларида ишлайдиган оналарга ҳамда уларнинг урнини босувчи шахсларга нафақалар тайинлаш тўғрисидаги масалаларни ҳал этади, оналарни давлат томонидан ижтимоий қўллаб-қувват-

лаш мақсадларига марказлаштирилган тарзда ажратиладиган маблағлардан мақсадли ва самарали фойдаланилишини таъминлайди.

Таркибида маҳаллалар тузилган шаҳарча, қишлоқ, овул фуқаролар йиғини шаҳарчадаги, қишлоқдаги ва овулдаги маҳалла фуқаролар йиғинларига кўмаклашади, уларнинг марказлаштирилган тарзда ажратиладиган давлат маблағларидан фойдаланиш тўғрисидаги ҳисоботларини эшитидаи.

12-модда. Шаҳарчадаги, қишлоқдаги ва овулдаги маҳалла фуқаролар йиғинининг ваколатлари

Шаҳарчадаги, қишлоқдаги ва овулдаги маҳалла фуқаролар йиғини:

фуқаролар йиғини раисини (оқсоқолини) ва унинг маслаҳатчиларини, фуқаролар йиғини фаолиятининг асосий йўналишлари бўйича комиссияларнинг ҳамда тафтиш комиссиясининг раисларини ва аъзоларини сайлайди;

фуқаролар йиғини раисининг (оқсоқолининг) маслаҳатчилари ва фуқаролар йиғини кенгаши девонининг миқдор таркибини белгилайди, фуқаролар йиғини раисининг (оқсоқолининг) тақдимига кура фуқаролар йиғинининг масъул котибини тасдиқлайди;

аҳолининг ижтимоий ночор қатламларини қўллаб-қувватлаш бўйича чора-тадбирларни амалга оширади, ушбу мақсадда марказлаштирилган тарзда ажратиладиган давлат маблағларидан қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда мақсадли ва самарали фойдаланилишини таъминлайди;

ҳар чоракда фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) ва унинг маслаҳатчилари, фуқаролар йиғини фаолиятининг асосий йўналишлари бўйича комиссияларнинг ҳамда тафтиш комиссиясининг раислари, «Маҳалла посбони» жамоатчилик тузилмаси раҳбари, фуқаролар йиғинининг диний маърифат ва маънавий-ахлоқий тарбия масалалари бўйича маслаҳатчисининг ҳисоботларини эшитидаи;

тегишли ҳудудда қонунлар ва бошқа қонун ҳужжатларининг ижро этилиши, шу жумладан тадбиркорлик фаолияти субъектларининг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларига риоя этилиши, коммунал хизмат кўрсатиш ташкилотлари томонидан коммунал хизматлар кўрсатиш сифати, иморатлар қуриш ҳамда ҳовилалар ва уйлар атрофидаги ҳудудларни сақлаш қоидаларига риоя этилиши, ерлардан фойдаланиш ва уларни муҳофаза этиш устидан жамоатчилик назоратини амалга оширади; молиявий маблағларнинг сарфланиши устидан назоратни ташкил этади;

тегишли ҳудудни ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш бўйича тадбирлар режаларини белгиланган тартибда тасдиқлайди;

давлат ва хўжалик бошқаруви органлари, банклар, нодавлат нотижорат ташкилотлар ва бошқа ташкилотлар билан биргаликда кам таъминланган оилалардан бўлган ёшларга, шу жумладан уларга никоҳ тузишда ва тўй тадбирларини ўтказишда қўшимча моддий ёрдам кўрсатади;

тегишли ҳудуд доирасида жойлашган (яшаётган) тадбиркорлик фаолияти субъектлари, шу жумладан оилавий тадбиркорлик субъектлари томонидан кредитлар олинishiда белгиланган тартибда қафил бўлади;

фуқаролар йиғини ҳудуди бўйича назарда тутилган харажатлардан келиб чиққан ҳолда кам таъминланган оилаларга моддий ёрдам кўрсатиш ва вояга етмаган болалари бўлган муҳтож оилаларга, икки ёшга тулмаган болалари бор ишламайдиган оналарга, шунингдек бюджет ташкилотларида ишлайдиган оналарга ҳамда уларнинг ўрнини босувчи шахсларга нафақалар тайинлаш тўғрисидаги масалаларни ҳал этади, оилаларни давлат томонидан ижтимоий қўллаб-қувватлаш мақсадларига марказлаштирилган тарзда ажратиладиган маблағлардан мақсадли ва самарали фойдаланилишини таъминлайди.

Шаҳарчадаги, қишлоқдаги ва овулдаги маҳалла фуқаролар йиғини қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа ваколатларни ҳам амалга ошириши мумкин.

13-модда. Фуқаролар йиғини кенгашининг ваколатлари

Фуқаролар йиғинининг қарорларини бажариш ва фуқаролар йиғинларга оралиғидаги даврда Фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органларининг жорий фаолиятини амалга ошириш учун фуқаролар йиғинининг кенгаши шакллантирилади.

Фуқаролар йиғини кенгаши таркибига фуқаролар йиғинининг раиси (оқсоқоли), унинг маслаҳатчилари, масъул котиб, фуқаролар йиғинининг диний маърифат ва маънавий-ахлоқий тарбия масалалари бўйича маслаҳатчиси, «Маҳалла посбони» жамоатчилик тузилмасининг раҳбари киради.

Фуқаролар йиғинининг кенгаши: фуқаролар йиғинини (фуқаролар вакилларини) йиғилишини) чақиради; фуқаролар йиғини фаолиятининг асосий йўналишлари бўйича комиссиялар ишини мувофиқлаштиради, ҳомийлик ташкилотлари ва бошқа ташкилотлар билан ҳамкорликдаги тадбирларни ўтказади;

фуқаролар йиғини раисининг (оқсоқолининг) тақдимига кура фуқаролар йиғини кенгашининг девонини шакллантиради;

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Қонунчилик палатаси, халқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар Кенгашлари депутатларига уларнинг сайловчилар билан учрашувларини уюштиришда, фуқароларни қабул қилишда, улар ўз сайлов округларнда бошқа ваколатларини амалга оширишда кумаклашади;

оммавий-сиёсий, маънавий-маърифий, маданий, спорт тадбирларини ва бошқа тадбирларни, шунингдек муҳофаза этиладиган табиий ҳудудларни ташкил этиш, муҳофаза қилиш ҳамда улардан фойдаланиш бўйича тадбирларни ўтказишда, тегишли ҳудуднинг, сув таъминоти манбаларининг, турар жойларнинг, таълим муассасаларининг санитария ва экология ҳолати, ёнгинга қарши хавфсизлик талабларига, ҳайвонлар сақлашни ветеринария-санитария қоидаларига, савдо қоидалари ва фуқароларга хизмат кўрсатиш маданиятига риоя этилиши устидан назоратни амалга оширишда тегишли давлат органларига кўмаклашади;

хотин-қизларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилишга, уларнинг жамият ҳаётидаги, оилада маънавий-ахлоқий муҳитни шакллантиришдаги, ёш авлодни тарбиялашдаги ролини оширишга қаратилган чора-тадбирларни кўради;

руйхатдан утмаган диний ташкилотлар фаолият кўрсатишининг оддини олиш, фуқароларнинг диний эътиқод эркинлиги ҳуқуқига риоя этилишини таъминлаш, диний қарашларни мажбуран сингдирishiга йўл қўймаслик юзасидан чора-тадбирларни кўради, виждон эркинлиги ва диний ташкилотлар тўғрисидаги қонун ҳужжатларига риоя этилиши билан боғлиқ бошқа масалаларни қуриб чиқади;

ёш авлодни тарбиялаш масалалари юзасидан таълим муассасалари билан ҳамкорлик қилади;

узгалар парваришига муҳтож ёлғиз кекса фуқароларга патронаж ёрдами шу мақсадда ажратилган Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджети маблағлари ҳисобидан кўрсатилишига кумаклашади;

тегишли ҳудудда яшовчи фуқаролар бандлигини таъминлашга, шу жумладан касаначиликни ташкил этишга кумаклашади;

тегишли ҳудуддаги аҳолининг ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш, болалар, спорт майдончаларини жиҳозлаш, моддий маданий мерос объектларини яроқли ҳолда сақлаш, дафн этиш жойларини қуриш, реконструкция қилиш, таъмирлаш ва яроқли ҳолда сақлашга доир ишларда ихтиёрийлик асосида қатнашиниши ташкил этади, ана шу мақсадларга туман, шаҳар йиғи этувчи ҳокимият органи ажратадиган моддий маблағлардан ва бошқа воситалардан, ўз маблағларидан фойдаланади, жамоатчилик ёрдамини (ҳашарини) уюштиради, куриқлар ва танловлар ўтказади;

иссиқлик ва электр энергиясидан, иссиқ ва совуқ сувдан тежамли фойдаланиш ва уларнинг беҳудда сарфланишини камайтиришга

Ўзбекистон Республикасининг ҚОҶОНИ Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари тўғрисида (янги тахрири)

(Давоми. Бошланиши 2-бетда).

14-модда. Фуқаролар йигини раисининг (оқсоқолининг) ваколатлари

Фуқаролар йигинининг раиси (оқсоқоли): фуқаролар йигинини (фуқаролар вакиллари­нинг йигилишини) чақиради; фуқаролар йигинига — масъул котибининг, фуқаролар йигини фаолиятининг асосий йўна­лишлари бўйича комиссиялар ҳамда тафтиш ко­миссияси раислари ва аъзоларининг номзодлари­ни, шаҳарча, қишлоқ ва овул фуқаролар йигини кенгашига — ҳарбий ҳисобни юритиш бўйича ходимнинг номзодини тасдиқлаш учун тақдим этади;

фуқаролар йигини ва унинг органлари томо­нидан ўз ваколатларини амалга оширишига, шу­нингдек қарорларни ижро этишга доир ишларни ташкил этади;

дават органларида, шу жумладан судда, юри­дик ва жисмоний шахслар билан муносабатларда фуқаролар йигинининг манфаатларини ифодалай­ди, фуқаролар йигини номидан шартномалар, шу жумладан меҳнат шартномалари тузади;

фуқаролар йигини маблағларини қонун ҳужжатларига мувофиқ тасарруф этади;

тегишли ҳудудда маслаҳат марказлари ишини ташкил этади;

эгасиз мол-мулкни, мерос тариқасида фуқаро­ларнинг ўзини ўзи бошқариш органига ўтган мол-мулкни, шунингдек даволаш муассасаларида тур­ганмиш муносабати билан вақтинча бўлмаган ёлғиз шахсларнинг мол-мулкини, ихтисослаштирилган ўқув-тарбия муассасаларида ёки васийлик ва ҳомийликда турган, оилага тарбияга тошпирилган етим болаларнинг, ота-онасининг қарамоғидан маҳ­рум бўлган болаларнинг мол-мулкини сақлаш бўйи­ча чора-тадбирларни куради;

спиртли ичимликлар, тибъҳвандик воситалари ва психотроп моддаларни суиистеъмоқ қилиш на­тижасида фуқарони муомала лаёқати чекланган деб топиш тўғрисида ёки фуқарони руҳий ҳолати тузилганлиги (руҳий касаллиги ёки ақли заифли­ги) туфайли муомалага лаёқатсиз деб топиш ҳақида судга ариза беради;

кам таъминланган оиаларнинг, етим бола­ларнинг, ота-онасининг қарамоғидан маҳрум бўлган болаларнинг, шунингдек табиий офатлар­дан ва техноген хусусиятли фавқулодда вазият­лардан жабр кўрган фуқароларнинг моддий ва уй-жой, машиш шaroитларини яхшилаш тўғри­сида тегишли давлат органларига тақлифлар киритади;

маҳаллий давлат ҳокимияти органларига янги дафн этиш жойларини барпо этиш ва мавжуд булганларини реконструкция қилиш ҳақида тақ­лифлар киритади;

вояга етмаганларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш бўйича жамоатчилик ишларини ташкил эта­ди, етим болалар, ота-онасининг қарамоғидан маҳ­рум бўлган болалар ҳақидаги маълумотларни ва­сийлик ва ҳомийлик органларига тақдим этади, шунингдек бундай болаларни тегишли давлат му­ассасаларига жойлаштиришга кўмаклашади;

ички ишлар органларининг профилактика бўйича тегишли инспектори билан биргаликда «Маҳалла посбони» жамоатчилик тузи­масининг фаолияти устидан назоратни амалга оширади;

тегишли ҳудудда байрам кунлари ва мўҳим санаалар билан боғлиқ оммавий тадбирлар ўткази­лишини ташкил қилади;

руйхатдан ўтмаган диний ташкилотлар фаолият кўрсатишининг, диний қарашларни мажбуран синдириш ҳо­ларининг олдини олишга доир иш­ларни ташкил этади, виждон эркинлиги ва диний ташкилотлар тўғрисидаги қонун ҳужжатларига риоя этилиши билан боғлиқ бошқа масалаларни ҳал этади;

фуқаролар йигинининг масъул котиби, ди­ний маърифат ва маънавий-ахлоқий тарбия маса­лалари бўйича маслаҳатчиси, ҳарбий ҳисобни юритиш бўйича ходимнинг фаолиятини муво­фиқлаштиради;

фуқароларни қабул қилишни амалга оширади, уларнинг аризаларни, тақлифлари ва шикоятлари­ни кўриб чиқади;

фуқароларга уларнинг оилавий ва мулкий аҳо­ли тўғрисида маълумотномалар ҳамда ҳужжатлар, қонун ҳужжатларида назарда тутилган бошқа ҳуж­жатлар берилишини таъминлайди;

фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органлари­нинг ва улар мансабдор шахсларининг ўз вако­латлари доирасида қабул қилган қарорларини ба­жармаганлиги ёки лозим даражада бажармаган­лиги учун мансабдор шахсларни жавобгарликка тортиш тўғрисида қонунда белгиланган тартибда тегишли давлат органларига ва бошқа корхона­лар, муассасалар ҳамда ташкилотларга тақдимно­малар киритади;

тегишли давлат органларида муҳофаза этила­диган табиий ҳудудлар, моддий маҳаллий мерос объек­тлари ҳақида маълумотлар сўрайди ва олади.

Фуқаролар йигинининг раиси (оқсоқоли) қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа ваколатлар­ни ҳам амалга ошириши мумкин.

Фуқаролар йигинининг раиси (оқсоқоли) бел­гиланган намунадаги гувоҳномага эга бўлади. Фу­қаролар йигини раисининг (оқсоқолининг) гувоҳ­номаси намунаси Ўзбекистон Республикаси Вазир­лар Маҳкамаси томонидан белгиланади.

15-модда. Фуқаролар йигинининг раиси (оқсоқоли) томонидан ўлимни қайд этиш ва ишончномаларни тасдиқлаш

Шаҳарча, қишлоқ ва овул фуқаролар йигини­нинг раиси (оқсоқоли) белгиланган тартибда ўлим­ни қайд этиши мумкин.

Ўзбекистон Республикасининг ҚОҶОНИ

Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари тўғрисида (янги тахрири)

Шаҳарча, қишлоқ ва овул фуқаролар йигини­нинг раиси (оқсоқоли) хат-хабарларни, шу жумла­дан пул ва посилкаларни олишга, иш ҳақини ҳамда меҳнат муносабатлари билан боғлиқ бўлган бошқа туловларни олишга, муаллифлар ва ихтирочилар­га туланадиган ҳақларни, пенсиялар, нафақалар ва стипендияларни, шунингдек банклардан сум­маларни олишга ишончномаларни белгиланган тар­тибда тасдиқлаши мумкин.

16-модда. Фуқароларнинг ўзини ўзи бош­қариш органлари томонидан жамоатчилик назоратининг амалга оширилиши

Жамоатчилик назорати фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари томонидан куйидаги шаклларда амалга оширилади:

тегишли ҳудудда қонунлар ва бошқа қонун ҳужжатларининг ижро этилиши ҳолатини урганиш;

тегишли чоралар кўрилиши учун давлат орган­ларига мурожаат этиш;

давлат органлари ваколатига кирувчи ва иж­тимой аҳамиятга молик масалалар бўйича суро­влар юбориш.

Жамоатчилик назорати қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа шаклларда ҳам амалга ошири­лиши мумкин.

Жамоатчилик назорати оммавий ахборот воситалари, нодавлат нотижорат ташкилотлар ва бошқа ташкилотлар билан ҳамкорликда амалга оши­рилиши мумкин.

Давлат органлари фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларига жамоатчилик назоратини амалга оширишда кўмаклашиши ва қонун ҳуж­жатларига мувофиқ уларнинг мурожаатлари юза­сидан ўз вақтида чора-тадбирлар кўриши шарт.

17-модда. Фуқаролар ўзини ўзи бош­қариш органларининг тадбиркорлик фао­лиятини ривожлантиришга кўмаклашиши

Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органла­ри тегишли ҳудудда тадбиркорлик фаолиятини, шу жумладан оилавий тадбиркорлик ва хунарман­чилик фаолиятини ривожлантиришга кўмаклашиш мақса­дида маслаҳат марказлари ташкил этишга ҳақли.

Маслаҳат марказлари юридик шахс бўлмай­ди. Маслаҳат марказлари фаолияти билан боғ­лиқ харажатлар фуқаролар ўзини ўзи бошқари­ш органларининг ўз маблағлари ҳисобидан қопланади, шунингдек юридик ва жисмоний шахсларнинг ҳомийлик хайриялари ҳисобидан қопланиши мумкин.

Давлат органлари маслаҳат марказлари фао­лиятини ташкил этишда фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларига кўмаклашиши, масла­ҳат марказлари ўз вазифаларини амалга ошири­ши учун фуқаролар йигиниларига белгиланган тартибда бинолар беради. Тегишли ҳудудда жой­лашган таълим муассасалари фуқаролар йигини суровига биноан маслаҳат марказларига қисқа му­датли курсларни ўтказиш учун ўқув жараёна­ридан буш бўлган ўқув хоналарини бериб туриши мумкин.

Давлат органлари, корхоналар, муассасалар, ташкилотлар вакиллари, шунингдек фуқаролар маслаҳат марказларининг ишида қатнашиши, ху­сусан, қисқа мuddатли курсларда таълим бериши, тегишли ҳудудда тадбиркорлик фаолиятини ри­вожлантириш масалалари бўйича маслаҳатлар бе­риши мумкин.

Маслаҳат марказлари:

тадбиркорлик фаолиятини ташкил қиломоқчи бўлган, тегишли ҳудудда яшовчи фуқароларни иқтисодиёт, бухгалтерия ҳисоби, тадбиркорлик фаолияти тўғрисидаги ва солиқ тўғрисидаги қонун ҳужжатлари асосларини ургатиш бўйича қисқа му­датли курслар ташкил этади, шунингдек уларга тадбиркорлик фаолияти субъектларига қонун ҳуж­жатларида белгиланган имтиёзлар ва преферен­циялар ҳақида маълумот беради;

бандикка кўмаклашиш ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш марказлари билан биргаликда ёшларнинг тегишли ҳудудда жойлашган корхона­лар, муассасалар ва ташкилотларга ишга жойлаши­шига, уларнинг ўшуб корхоналар, муассасалар ва ташкилотларга, шунингдек хунармандларга бирик­тирилишига кўмаклашади;

тегишли ҳудудда яшовчи фуқароларга тадбир­корлик фаолиятини ташкил этишда, шу жумладан тадбиркорлик фаолияти субъектларини давлат руйхатидан ўтказиш учун тегишли ҳужжатларни тайёрлашда кўмаклашади;

тегишли ҳудуддаги тадбиркорлик фаолияти субъектларига, шу жумладан оилавий тадбиркор­лик ва хунармандчилик фаолияти субъектларига қонун ҳужжатларида белгиланган имтиёзлар, пре­ференциялардан фойдаланишда, тадбиркорлик фаолиятини ривожлантириш мақса­дида кредит олиш учун тегишли ҳужжатларни тайёрлашда кўмаклашади.

Маслаҳат марказлари қонун ҳужжатларига му­вофиқ бошқа фаолиятни ҳам амалга ошириши мумкин.

Маслаҳат маркази тўғрисидаги низом фуқаро­лар йигини томонидан тасдиқланади.

18-модда. Фуқаролар йигини фаолиятининг асосий йўналишлари бўйича комис­сиялар ва тафтиш комиссияси

Фуқаролар йигинларида фуқаролар йигини фаолиятининг асосий йўналишлари бўйича куйи­даги комиссиялар тузилади:

яраштириш комиссияси;

маърифат ва маънавият масалалари бўйича комиссия;

ижтимоий қўлаб-қувватлаш бўйича комиссия; хотин-қизлар билан ишлаш бўйича комиссия; вояга етмаганлар, ёшлар ва спорт масалалари бўйича комиссия;

тадбиркорлик фаолияти ва оилавий бизнесни ривожлантириш масалалари бўйича комиссия; экология ва табиатни муҳофаза қилиш, обо­донлаштириш ва кўкаламзорлаштириш бўйича ко­миссия;

жамоатчилик назорати ва истеъмочиларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш бўйича комиссия.

Тегишли ҳудуддаги муаммоларнинг долзарб­лигига қараб, фуқаролар йигини томонидан фу­қаролар йигини фаолиятининг асосий йўналиш­лари бўйича бошқа комиссиялар ҳам тузилиши мумкин.

Комиссияларга раҳбарлик, қоида тариқасида, фуқаролар йигини раиси (оқсоқоли) ва унинг маслаҳатчилари томонидан амалга оширилади.

Комиссия аъзоларини сайлаш очиқ ёки яши­рин овоз бериш йўли билан, фуқароларнинг қонунда белгиланган сайлов ҳуқуқлари кафолат­лари таъминланган ҳолда амалга оширилади. Ко­миссия таркибига номзоди кўрсатилган шахс фу­қаролар йигинида (фуқаролар вакилларининг йи­гилишида) ҳозир бўлганларнинг ярмидан кўпи уни ёқдab овоз берган тақдирда сайланган ҳисоб­ланади.

Тафтиш комиссияси фуқаролар йигини­нинг молия-ҳўжалик фаолиятини текшириш учун тузилади.

Тафтиш комиссияси уз фаолиятида муста­қилдир ва фақат фуқаролар йигинига ҳисобдор бўлади.

Тафтиш комиссияси аъзолари бир вақтнинг ўзидa фуқаролар йигини бошқа органининг аъзо­си була олмайдн.

Фуқаролар йигини фаолиятининг асосий йўналишлари бўйича комиссиялар ва тафтиш ко­миссияси уз фаолиятини фуқаролар йигини то­мондан тасдиқланадиган низомлар асосида амал­га оширади.

Фуқаролар йигини фаолиятининг асосий йўналишлари бўйича комиссиялар ва тафтиш ко­миссияси тўғрисидаги намунавий низомлар Ўзе­бекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томо­нидан тасдиқланади.

19-модда. Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари ва уларнинг ман­сабдор шахслари қарорларининг мажбу­рийлиги

Фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органларининг ва уларнинг мансабдор шахсларининг ўз ваколат­лари доирасида қабул қилган қарорлари тегишли ҳудудда яшовчи фуқаролар, тегишли ҳудудда жой­лашган юридик шахслар, шунингдек уларнинг ман­сабдор шахслари томонидан ижро этилиши учун мажбурийдир.

Фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органлари­нинг ва уларнинг мансабдор шахсларининг қарор­ларини бажармаслик ёки лозим даражада бажар­маслик қонунга мувофиқ жавобгарликка сабаб бўлади.

Фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органларининг ва улар мансабдор шахсларининг қарорлари улар­ни қабул қилган органлар ва мансабдор шахслар томонидан бекор қилиниши ёҳуд суд қарорига кўра ҳақиқий эмас деб топилиши мумкин.

36об. Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқар­иш органлари фаолиятини ташкил этиш

20-модда. Фуқароларнинг ўзини ўзи бош­қариш органлари фаолиятини мувофиқ­лаштириш

Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органла­ри фаолиятини мувофиқлаштириш фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари фаолиятини му­вофиқлаштириш бўйича республика кенгаши то­монидан, Қорақалпоғистон Республикаси, вилоят­лар, Тошкент шаҳри, туманлар ва шаҳарларда эса — мувофиқлаштириш бўйича тегишли кенгашлар томонидан амалга оширилади.

Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органла­ри фаолиятини мувофиқлаштириш бўйича тегиш­ли кенгашларни шакллантириш тартиби ва улар­нинг ваколатлари Ўзбекистон Республикаси Ва­зирлар Маҳкамаси томонидан тасдиқланадиган ни­зомларда белгиланади.

21-модда. Фуқаролар йигинини (фуқаро­лар вакилларининг йигилишини) чақи­риш тартиби

Фуқаролар йигини фуқаролар йигинининг раиси (оқсоқоли), кенгаши томонидан заруратга кўра, лекин ҳар чоракда камидa бир марта чақи­рилади. Фуқаролар йигини ҳаёқ депутатлари ту­ман, шаҳар Кенгашининг, туман, шаҳар ҳокими­нинг ёки ун саккиз ёшга тулган ва тегишли ҳудудда доимий яшовчи фуқароларнинг камидa учдан бир қисми ташаббуси билан чақирилиши мумкин.

Фуқаролар йигини фуқаролар йигинида қат­нашиш ҳуқуқига эга бўлган барча аҳолининг ярмидан кўпроги ҳозир бўлган тақдирда вако­латлидир.

Фуқаролар йигинини олиб бориш учун раёсат сайланади. Йигинни фуқаролар йигинининг раи­си (оқсоқоли) ёки раиснинг маслаҳатчиларидан бири олиб боради. Барча масалалар бўйича қарор­лар очиқ ёки яширин овоз бериш орқали оддий кўпчилик овоз билан қабул қилинади.

Фуқаролар йигинида ўтказилган санаси, ҳозир бўлган фуқаролар сони, кун тартиби ва қабул

қилинган қарорлар кўрсатилган баённома юри­ти­лади. Фуқаролар йигинининг баённомаси ва қаро­ри фуқаролар йигинининг раиси (оқсоқоли) ва масъул котиби томонидан имзоланади. Фуқаролар йигини раиси (оқсоқоли) йўқлигида, фуқаролар йигинининг баённомаси ва қарори раиснинг мас­лаҳатчиларидан бири ва масъул котиб томонидан имзоланади.

Фуқаролар йигинини чақиритишнинг имкони бўлмаган тақдирда, фуқаролар йигини кенгаши фуқаролар вакилларининг йигилишини ўтказиш тўғрисида қарор қабул қилади. Фуқаролар вакил­ларининг йигилишига ҳовилар, уйлар, кўчалар­дан фуқароларнинг вакиллари юборилади. Тарки­бидa маҳаллалар мавжуд бўлган шаҳарчалар, қиш­лоқлар ва овуллар фуқаролар вакилларининг йи­гилишига маҳаллалардан фуқароларнинг вакилла­ри юборилади. Вакилик нормасини фуқаролар йигинлари раислари (оқсоқоллари) ва уларнинг маслаҳатчилари сайловини ташкил этиш ҳамда ўтказишга кўмаклашувчи тегишли комиссия бел­гилайди.

Фуқаролар вакилларининг ййгилиши унда фуқароларнинг ҳовилалар, уйлар, кўчалар ва ма­ҳаллалардаги вакилларининг камида учдан икки қисми ҳозир бўлган тақдирда ваколатлидир ҳамда ўшуб Қонунда фуқаролар йигинларини ўтказиш тартибига қўйиладиган талабларга му­вофиқ ўтказилади.

Фуқаролар йигинида (фуқаролар вакиллари­нинг ййгилишида) тегишли ҳудудда жойлашган корхоналар, муассасалар ва ташкилотларнинг ва­киллари ўз фаолиятларига доир масалалар бўйича маслаҳат овози билан иштирок этишга ҳақлидир.

22-модда. Фуқаролар йигини кенгаши­нинг иш тартиби

Фуқаролар йигини кенгашининг мажлиси фу­қаролар йигинининг раиси (оқсоқоли) томонидан заруратга кўра, лекин ойида камидa бир марта ўтказилади.

Фуқаролар йигини кенгашининг мажлиси, агар унинг ишида кенгаш аъзоларининг камида учдан икки қисми қатнашайтган бўлса, ваколатли ҳисоб­ланади. Қарор, агар уни фуқаролар йигини кенга­шининг ҳозир бўлган аъзоларидан ярмидан кўпроги ёқдab овоз берган бўлса, қабул қилинган ҳисобланади.

Фуқаролар йигини кенгашининг қарори очиқ овоз бериш йўли билан қабул қилинади.

23-модда. Фуқаролар ййгинининг раисини (оқсоқолини) ва унинг маслаҳатчилари­ни сайлаш

Фуқаролар ййгинининг раиси (оқсоқоли) ва унинг маслаҳатчилари икки ярим йил муддатта сайланади.

Фуқаролар ййгинининг раисини (оқсоқолини) ва унинг маслаҳатчиларини сайлаш тартиби қонун­да белгиланади.

24-модда. Фуқаролар ййгини раисининг (оқсоқолнинг) ваколатларини му­датидан илгари тугатиш

Фуқаролар ййгини раисининг (оқсоқолининг) ваколатлари куйидаги ҳолларда мuddатидан ил­гари тугатилади:

у ўз ваколатларини зиммасидан соқит қил­ганда;

фуқаролар ййгини раиси (оқсоқоли) умумқа­бул қилинган ахлоқ, одоб нормаларини кўпол ра­вишда бузувчи, раис (оқсоқоли) макомини бадном қилувчи ва фуқаролар ййгини обрусига путур ет­казувчи хатти-ҳаракатлар ва ноқўра ишлар содир этган, шунингдек ўз вазифаларини мунтазам ра­вишда узрли сабабларсиз бажармаган тақдирда фу­қаролар ййгини (фуқаролар вакилларининг ййги­лиши) томонидан қарор қабул қилинганда;

у белгиланган тартибда муомалага лаёқатсиз деб топилаганда;

унга нисбатан суднинг айблов ҳукми қонуний кучга кирганда;

у суднинг қонуний кучга кирган ҳал қилув қарори асосида бедарак йўқолган деб топилаган ёҳуд вафот этган деб эълон қилинганда;

у Ўзбекистон Республикаси фуқаролигини йўқотганда;

у соғлиги ҳолати ёки бошқа узрли сабабларга кўра уч ой давомида ўз вазифаларини бажара ол­май қолганда;

у вафот этганда.

25-модда. Фуқаролар ййгини органлари­нинг фаолиятини ташкил этиш

Фуқаролар ййгини органларининг фаолиятини ташкил этишнинг унинг кенгаши ҳамда фуқаролар ййгинининг раиси (оқсоқоли) амалга оширади.

Фуқаролар ййгини раисининг (оқсоқолининг) маслаҳатчилари уртасида вазифаларни тақсимлаш раиснинг (оқсоқолининг) тақдими бўйича фуқаро­лар ййгини томонидан амалга оширилади.

Фуқаролар ййгини кенгаши ўз девонига эга бўлиши мумкин, унинг миқдор таркиби фуқаро­лар ййгини томонидан белгиланади. Масъул ко­тиб ва кенгаш девонни ҳодимлари фуқаролар йи­гинини (фуқаролар вакилларининг ййгилишини), фуқаролар ййгини кенгаши мажлисини ўтказиш­га доир материалларни тайёрлайди, фуқаролар йи­гинининг, фуқаролар ййгини кенгашининг ва фу­қаролар ййгини раисининг (оқсоқолининг) қарор­лари ижروحиларга ўз вақтида етказилишини таъ­минлайди, иш юритишнинг олиб боради.

Фуқаролар ййгинининг раиси (оқсоқоли), масъ­ул котиби ва кенгаш девонни ходимлари, фуқаро-

лар ййгинининг диний маърифат ва маънавий-ахлоқий тарбия масалалари бўйича маслаҳатчиси ҳамда «Маҳалла посбони» жамоатчилик тузи­масининг раҳбари фуқаролар ййгинининг ўз маб­лаглари ва қонун ҳўжатларида назарда тутилган тартибда маҳаллий бюджет маблағлари ҳисобидан таъминланиши мумкин.

46об. Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқар­иш органлари фаолиятининг иқтисодий асослари

26-модда. Фуқаролар ўзини ўзи бошқар­иш органларининг мулкн

Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш орган­лари томонидан барпо этилган, олинган ёки қонунда белгиланган тартибда уларга берилган жамоат, ижтимоий-маиший объектлар ва бошқа мақсадларга мўлжалланган объектлар, шунингдек транспорт воситалари, ҳўжалик анжомлари ва бо­шқа кўчар ҳамда кўчмас мол-мулк уларнинг му­лкидир.

Фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органларининг мулкн даҳисизд

